

KLAIPĖDOS UNIVERSITETO SENATAS

NUTARIMAS

DĖL KLAIPĖDOS UNIVERSITETO SENATO 2015 M. BIRŽELIO 19 D. NUTARIMO NR. 11-55 „DĖL KLAIPĖDOS UNIVERSITETO AKADEMINĖS ETIKOS KODEKSO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2025 m. spalio 8 d. Nr. 11-7

Klaipėdos universiteto senatas n u t a r i a:

Pakeisti Klaipėdos universiteto akademinės etikos kodeksą, patvirtintą Klaipėdos universiteto senato 2015 m. birželio 19 d. nutarimu Nr. 11-55 „Dėl KU akademinės etikos kodekso patvirtinimo“ ir išdėstyti jį nauja redakcija (pridedama).

Senato pirmininkas

prof. dr. Vaidutis Laurėnas

KLAIPĖDOS UNIVERSITETO AKADEMINĖS ETIKOS KODEKSAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Klaipėdos universiteto (toliau – Universitetas) akademinės etikos kodeksas (toliau – Kodeksas) apima pagrindines Universiteto akademinės bendruomenės narių profesinės etikos ir elgsenos normas.

2. Universitetas įsipareigoja gerbti ir saugoti akademinės bendruomenės narių akademinę laisvę bei palaikyti ir puoselėti akademinės etikos principus.

3. Kodeksas parengtas atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Konstitucijos, Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo, Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo, Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją, Europos universitetų chartiją, Europos tyrėjų etikos kodeksą, Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus parengtas rekomendacijas, Universiteto statutą, kitų Lietuvos Respublikos įstatymų ir teisės aktų principus ir normas, ir yra taikomas visiems akademinės bendruomenės nariams.

4. Kodeksu yra siekiama skatinti Universiteto akademinės bendruomenės etišką ir socialiai atsakingą elgesį, apibrėžti Kodekso turinį, įtvirtinti bendrą etikos principų supratimą, nustatyti neetiško elgesio tipines formas, puoselėti akademinį sąžiningumą, skaidrumą ir atsakomybę suinteresuotosioms šalims, atlikti švietimo ir kitas prevencijos etikos srityje funkcijas, stiprinti visuomenės pasitikėjimą Universitetu ir jo bendruomene, saugoti Universiteto reputaciją.

5. Šiame dokumente vartojamos pagrindinės sąvokos:

5.1. *Akademinė bendruomenė* – Universiteto studentai ir klausytojai, dėstytojai, mokslo darbuotojai, profesorai emeritai, mokslininkai emeritai, kiti tyrėjai, mokslo ir studijų administratoriai ir kiti darbuotojai, tiesiogiai dalyvaujantys mokslo ir studijų veikloje.

5.2. *Akademinė etika* – visuotinai akademinės bendruomenės pripažintos ir įtvirtintos Kodekse akademinės vertybės, užtikrinančios mokslo ir studijų proceso skaidrumą, akademinės bendruomenės narių akademinį sąžiningumą, tarpusavio pasitikėjimą, pagarbą, lygybę, teisingumą, atsakingumą, nediskriminavimą, atsakingą Universiteto materialijų bei finansinių išteklių naudojimą, akademinę laisvę, mokslo ir studijų darbų vertinimo nešališkumą ir intelektualinę nuosavybę apsaugą.

5.3. *Akademinės etikos pažeidimas* – sąmoningas ar nesąmoningas etikos principams prieštaraujantis elgesys, visuotinai pripažintų vertybių nesilaikymas, bet kokia veika, pažeidžianti pamatines akademinės etikos vertybes.

5.4. *Akademinės etikos klausimus nagrinėjanti institucija* – Universiteto senato patvirtintas Akademinės etikos komitetas, vykdamas akademinės etikos kodekso priežiūrą.

5.5. *Pamatinės akademinės etikos vertybės* – akademinis sąžiningumas, atsakingumas, lygybė (lygiateisiškumas), teisingumas, nediskriminavimas, atskaitingumas, skaidrumas, atsakingas Universiteto materialijų bei finansinių išteklių naudojimas, akademinė laisvė, mokslo ir studijų darbų vertinimo nešališkumas, pasitikėjimas, pagarba.

5.6. *Akademinis sąžiningumas* – akademinės bendruomenės nariai, skatindami siekti tiesos, žinių, mokslo ir lygybės, privalo reikalauti visapusiško sąžiningumo mokydamiesi, dėstydami, tyrinėdami ir atlikdami savo funkcijas kitose akademinėse veiklose.

5.7. *Atsakingumas* – akademinės bendruomenės nariai, skatindami vienas kitą būti atsakingais už savo veiksmus, turi ne tik patys laikytis etiško elgesio reikalavimų mokslinių tyrimų, studijų, dėstymo bei kitų akademinių veiklų (pvz., administravimo veiklos) srityse, bet ir reikalauti tiek asmeninės, tiek bendros atsakomybės iš kitų akademinės bendruomenės narių.

5.8. *Lygiateisiškumas* – akademinės bendruomenės nariai yra lygūs prieš nacionalinius teisės aktus, Universiteto patvirtintus teisės aktus, taip pat prieš institucijos vadovus, t. y. draudžiama iš esmės tokius pat faktus savavališkai vertinti skirtingai. Tai nereiškia, kad yra uždraustas skirtingų sąlygų taikymas ar tapačių santykių skirtingas reglamentavimas, tačiau jis galimas tik esant objektyvioms ir pagrįstoms priežastims.

5.9. *Teisingumas* – akademinės bendruomenės nariai, siekdami teisingumo įgyvendinimo ir kurdami akademinės bendruomenės narių tarpusavio ryšius, turi kurti objektyvius ir vienodus institucinius reikalavimus, praktiką ir procedūras, taip pat užtikrinti jų tinkamą įgyvendinimą.

5.10. *Diskriminacija* – asmenų lygių teisių ir galimybių apribojimas dėl jų lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, amžiaus, socialinės ar šeiminės padėties, religijos ar tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, lytinės orientacijos ar tapatybės, negalios, sveikatos būklės, etninės priklausomybės, darbo pobūdžio ir kt.

5.11. *Pasitikėjimas* – akademinės bendruomenės nariai, įgyvendindami savo teises ir pareigas, puoselėja pasitikėjimo kultūrą, kurioje skatinama laisvai keistis idėjomis ir sudaryti sąlygas visiems realizuoti savo kūrybinį ir intelektualinį potencialą.

5.12. *Pagarba* – akademinės bendruomenės nariai, skatindami pagarbius tarpusavio santykius, susijusius su moksline veikla, studijomis ar kitomis administracinėmis veiklomis, privalo pripažinti ir gerbti žmogaus teises, išsakytas idėjas, pasiūlymus, pagrįstą kritiką, intelektualinę nuosavybę ir pan.

5.13. *Socialiai atsakingas elgesys* – Universiteto akademinės bendruomenės nario sąmoningas, etikos principais grįstas brandus elgesys Universitete ir už jo ribų.

5.14. *Pranešimas* – rašytinis informacijos apie galimai neetišką elgesį pateikimas Akademinės etikos komitetui, nuostatuose nustatyta tvarka.

5.15. *Pranešėjas* – asmuo, kuris raštu pateikia pranešimą Akademinei etikos komitetui pagal jo nuostatuose nustatytą tvarką. Pranešimą gali pateikti tiek su galimu Kodekso pažeidimu tiesiogiai susijęs, tiek nesusijęs asmuo.

6. Kitos sąvokos, vartojamos šiame Kodekse, yra suprantamos kaip Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatyme ir kituose teisės aktuose įtvirtintos sąvokos.

7. Kodekso tikslai:

7.1. skatinti etišką elgesį – svarbiausia ne nubaudimas už netinkamą elgesį, o prevencija;

7.2. nubrėžti atsakomybės ribas – Kodeksas reglamentuoja Universiteto akademinės bendruomenės narių atsakomybę ir gina juos nuo neteisėtų sprendimų ir veiksmų;

7.3. atlikti moralinio švietimo funkciją – Kodeksas gali būti naudojamas, siekiant skatinti akademinės bendruomenės narius vadovautis akademinės etikos principais tiek formalus, tiek neformalus mokymo(si) procese;

7.4. drausminti akademinės bendruomenės narius – Kodekso pagrindu vykdyti akademinės bendruomenės narių veiklos bei sprendimų priėmimo kokybės priežiūrą ir kontrolę etikos požiūriu;

7.5. didinti visuomenės pasitikėjimą Universitetu – Kodekse nurodytos siektinos institucinės vertybės ir standartai turi būti užtikrinti realiais veiksmais, t. y. akademinės bendruomenės nariai privalo vadovautis akademinės etikos principais ir reikalavimais;

7.6. reguliuoti akademinės bendruomenės narių elgesį – padėti akademinės bendruomenės nariams vertinti ir spręsti konkrečias akademinės veiklos situacijas, kuriose iškyla klausimų, susijusių su akademine etika.

8. Kodekso funkcijos:

8.1. ginti akademinės bendruomenės narių poreikius ir interesus, suderinti organizacinę elgseną su visuomenės vertybėmis ir akademinės etikos principais;

8.2. būti pagrindiniu, bet ne vieninteliu Universiteto bendruomenės narių etišką elgesį reguliuojančiu dokumentu;

8.3. padėti akademinės bendruomenės nariams suvokti savo misiją visuomenėje, socialinę atsakomybę;

8.4. padėti pasiekti didesnę Universiteto veiklos skaidrumą;

8.5. stiprinti visuomenės pasitikėjimą Universitetu ir jo bendruomene;

8.6. formuoti ir saugoti Universiteto įvaizdį;

8.7. nustatyti kriterijus, kuriais akademinės bendruomenės nariai vadovaujasi bendraudami ir bendradarbiaudami;

8.8. skatinti akademinę bendruomenę dorai ir efektyviai atlikti savo darbo funkcijas;

8.9. skatinti akademinę bendruomenę pasikliauti savo ir institucinių vertybių supratimu;

8.10. nurodyti akademinės bendruomenės narių elgesį reguliuojančias priemones (pavyzdžiui, paskatinimai – apdovanojimas, padėka ir kt., sankcijos – papeikimas, įspėjimas, laikinas akademinės veiklos sustabdymas, atleidimas ir kt.);

8.11. kelti akademinės bendruomenės etikos kompetencijas, inicijuojant mokymus, seminarus, diskusijas ir kt.;

8.12. padėti pasiekti aukštą akademinio sąmoningumo ir socialinės atsakomybės lygį Universitete.

II SKYRIUS

KLAIPĖDOS UNIVERSITETO AKADEMINĖS BENDRUOMENĖS AKADEMINĖS ETIKOS NORMOS

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS ETIKOS NORMOS

9. Akademinės bendruomenės etikos normas įtvirtina pagrindinės etiško dalykinio (akademinio) elgesio nuostatos, kurios parodo Universiteto akademinės etikos politikos kryptis ir kurių įgyvendinimą užtikrina Lietuvos Respublikos teisės aktai, sutartys, Universiteto vidaus tvarkos dokumentai.

10. Akademinės laisvės ir atsakomybės principas reiškia:

- akademinės bendruomenės narių teisę atvirai dėstyti savo požiūrį į studijų ir mokslinių tyrimų organizavimą ir administravimą;
- necenzūruojamai išreikšti argumentuotas kritines pastabas;
- laisvai plėtoti mokslinę veiklą pasirenkant metodus;
- akademinio lygiavertiškumo atmosferą;
- priiimti asmeninę atsakomybę už akademinės kultūros puoselėjimą;
- nešališkumą priimant sprendimus;
- Universiteto įsipareigojimą apsaugoti akademinės bendruomenės narį nuo akademinės laisvės suvaržymų.

11. Atsakingas naudojimasis akademinės laisvės teise reikalauja, kad akademinės bendruomenės nariai tokią pat teisę pripažintų ir kitiems bendruomenės nariams, palaikytų kritinio mąstymo tradiciją bei atviro svarstymo atmosferą mokslo ir studijų institucijoje.

12. Atsakingam naudojimuisi akademine laisve prieštarauja:

12.1. nepakantumas kitai akademinės bendruomenės narių nuomonei bei argumentuotai kritikai;

12.2. akademinės bendruomenės narių teisės išsakyti ir ginti savo nuomonę priimant sprendimus, reikšmingus Universiteto akademinėi bendruomenei, jos padaliniams ar pačiam asmeniškai, ignoravimas arba kitas ribojimas;

12.3. teisės atsakyti į kritiką ar kaltinimus ignoravimas arba kitas ribojimas;

12.4. dalyvavimas moksliniuose tyrimuose ar bandymuose, susijusiuose su žala žmogui, gamtai, visuomenei ar kultūrai;

12.5. sąmoninga klaidingos, destruktivos ar nesantaiką visuomenėje kurstančios informacijos, žinių, duomenų ir pan. sklaida;

12.6. sąmoningas neobjektyvus duomenų interpretavimas ir (ar) klastojimas;

12.7. mokslinių tyrimų ar meno veiklos atlikimas neįvertinus ir nepatvirtinus jo atitikties mokslinių tyrimų etikai, kai toks vertinimas ir patvirtinimas yra būtinas;

12.8. dėstytojo ir tyrėjo kompetencijos stoka bei demonstruojamas nenoras tobulėti, akivaizdžiai menkinantys Universiteto reputaciją ir nepateisinantys suinteresuotų šalių (studentų, projektų partnerių ir kt.) lūkesčių.

13. Priklausymas akademinėi bendruomenei įpareigoja paisyti bendrųjų Universiteto interesų ir pagal galimybes prisidėti prie studijų ir mokslinių tyrimų tikslų įgyvendinimo. Todėl etikos požiūriu akademinės bendruomenės nariai privalo:

13.1. aktyviai laikytis akademinio sąžiningumo standartų ir atviros prieigos principo (nemokamos ir nevaržomos prieigos prie mokslo publikacijų, mokslinių tyrimų duomenų ir kitos publikuotos mokslinių tyrimų medžiagos, kurią galima nevaržomai skaityti, kopijuoti, pakartotinai naudoti, platinti, atlikti automatinę turinio analizę nepažeidžiant autorių teisių) studijų procese ir mokslinėje veikloje;

13.2. inicijuojant ir (ar) vykdant projektus, siejamus su Universiteto vardu, siekti, kad jų rezultatai tarnautų bendriems Universiteto interesams;

13.3. pranešti Akademinės etikos komitetui apie atvejus, kurie gali būti susiję su korupcija ar mėginimu daryti neteisėtą poveikį Universiteto bendruomenės nariui;

13.4. teikti turimą informaciją Akademinės etikos komitetui ir (ar) Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriui, nagrinėjant galimus akademinės etikos ir (ar) procedūrų pažeidimus;

13.5. atsisakyti naudotis balsavimo teise, kai Universiteto savivaldos institucijose sprendžiamas finansavimo, nuobaudos skyrimo ar skatinimo klausimas, dėl kurio gali kilti interesų konfliktas;

13.6. siekiant politinių tikslų, naudoti Universiteto vardą ir informaciją apie darbą Universitete tik gavus raštišką šios mokslo ir studijų institucijos sutikimą.

14. Akademinės bendruomenės narių santykiai grindžiami pagarbos, geranoriškumo, nešališkumo ir nediskriminavimo principais. Šiuos principus pažeidžia:

14.1. akademinės bendruomenės narių diskriminavimas kalba, veiksmais ar akademinio vertinimu, taip pat tokio diskriminavimo toleravimas;

14.2. akademinės bendruomenės nario žeminimas naudojantis savo viršenybe;

14.3. fizinis ir (ar) psichologinis smurtas, vykdomas asmenų, su kuriais sieja akademinė ir (ar) mokslinė veikla (dėstomas studijų dalykas, vadovavimas moksliniam darbui, praktikai) ar kitoks tiesioginis ryšys, atžvilgiu;

14.4. veiksmai, turintys priekabiavimo, įskaitant seksualinį priekabiavimą, požymių;

14.5. mobingas Universiteto akademinės bendruomenės nario atžvilgiu;

14.6. nepotizmas Universiteto veikloje;

14.7. bet kokio pobūdžio atlygio reikalavimas, kai šis reikalavimas siejamas su sprendimų (ne)priėmimu, taip pat tokio atlygio davimas ir priėmimas;

14.8. siekis nepagrįstai reikalauti išskirtinių teisių;

14.9. Universiteto bendruomenės narių garbės ir orumo žeminimas, agresyvūs, užgaulūs ar įžeidžiantys veiksmai asmens atžvilgiu.

15. Universitete gerbiamas asmens konfidencialumas ir be asmens sutikimo neviešinama su juo susijusi privati informacija.

16. Akademinės bendruomenės narių tarpusavio santykiai grindžiami kolegialumo, pagarbos, lojalumo bei akademinio solidarumo principais ir yra nukreipti į studijų bei mokslinių tyrimų kokybės ir kūrybinės atmosferos užtikrinimą. Šie principai pažeidžiami, kai:

16.1. profesinė konkurencija tarp kolegų įgyja nesąžiningas formas: dalyvaujama neteisėtuose sandoriuose, diskriminuojami bendruomenės nariai, toleruojama diskriminacija, nuslepiama akademinės bendruomenės nariams skirta informacija, skatinami ir (ar) keliama konfliktai, intrigos;

16.2. akademinės bendruomenės narys kitų narių akivaizdoje menkina (ne)dalyvaujančio kolegos pedagoginės ir (ar) mokslinės veiklos gebėjimus, teorines pažiūras ir asmenines savybes;

16.3. rekomenduojant suteikti mokslo laipsnį, pedagoginį vardą, apdovanojimą ar kolegos veiklos pripažinimą kitomis formomis, remiamasi asmeniniu, verslo ar politiniu santykiu, o ne dalykišku pateikto darbo vertinimu bei profesinėmis pretendento savybėmis;

16.4. daromas psichologinis spaudimas akademinės bendruomenės nariui siekiant asmeninio įvertinimo arba norint nuslėpti nesąžiningus akademinis veiksmus;

16.5. pavišinama ar viešai aptarinėjama konfidenciali informacija apie akademinės bendruomenės narius (pavyzdžiui, akademiniai pasiekimai, darbo užmokestis, karjeros ketinimai, sveikatos būklė, asmeniniai reikalai ir pan., išskyrus atvejus, kai pagal nustatytą Universiteto tvarką asmuo pretenduoja eiti pareigas ir jo akademinį, karjeros pasiekimų, patirties, profesinių ir asmens savybių aptarimas yra būtinas dėl tinkamumo pareigoms eiti vertinimo);

16.6. nepagrįsto Pranešimo pateikimas kito bendruomenės nario atžvilgiu, kai akivaizdžiai žinoma apie Pranešimo nepagrįstumą (manipuliacija etikos pažeidimų svarstymo procesu), taip siekiant pakenkti, įžeisti, apšmeižti ar kitaip sumenkinti kito bendruomenės nario įvaizdį ir pažeminti jo garbę bei orumą arba sąmoningai veikiant prieš teisingą ir Akademinės etikos komitetui pateiktą nagrinėti Pranešimą;

16.7. neteisingos, sąmoningai klaidinančios ar konfidencialios informacijos apie Universitetą ar jo bendruomenės narius pavišinimas;

16.8. akademinės bendruomenės nario vardas žeminamas sistemingai (nuosekliai, planingai) pažeidžiant Universiteto vidaus tvarkos dokumentais nustatytą tvarką.

17. Universiteto infrastruktūros, kitų išteklių naudojimas turi būti tausūs, atsakingas ir skirtas Universiteto prisiimtiems įsipareigojimams vykdyti. Šią nuostatą pažeidžia:

17.1. materialinių, žmogiškųjų bei finansinių Universiteto išteklių naudojimas politinei veiklai, privačiam verslui ar asmeninių poreikių tenkinimui;

17.2. Universiteto nuosavybės niokojimas.

ANTRASIS SKIRSNIS PEDAGOGINĖS VEIKLOS ETIKA

18. Dėstytojo santykis su studentais grindžiamas akademinio bendradarbiavimo, nešališkumo, geranoriškumo, nediskriminavimo, tolerancijos ir skaidrumo principais. Susisaistymas neakademinio pobūdžio įsipareigojimais gali sukelti interesų konfliktą, todėl dviprasmiški santykiai su studentais vengtini. Šiuos principus pažeidžia:

18.1. studento siekimas užmegzti neakademinis santykius su dėstytoju ar priešingai – dėstytojo su studentu, tikintis gauti naudos, kai juos sieja dėstomas studijų dalykas, vadovavimas tiriamajam darbui ar kitoks tiesioginis akademinis santykis;

18.2. dėstytojo vaidmens priėmimas šeimos nario, artimo draugo (turint tiesioginių, glaudžių ryšių, santykių), verslo partnerio atžvilgiu (egzaminavimas, vadovavimas rašto darbams ir pan.) tais atvejais, kai esama galimybės išvengti tokio vaidmens;

18.3. tiesiogiai ir netiesiogiai (per kitus asmenis) įteiktų dovanų, neakademinių arba akademinių pobūdžio paslaugų, tiesiogiai nesusijusių su studijuojamais kursais, reikalavimas ir (ar) priėmimas iš akademinės bendruomenės narių;

18.4. asmeninės informacijos apie studentą ar dėstytoją atskleidimas arba jos naudojimas tiek studijų, tiek mokslo tikslais be studento ar dėstytojo raštiško sutikimo;

18.5. informacijos apie dėstytoją ar studentą, jų elgesį, dėstomo dalyko ar kito turinio, susijusio su studijų procesu, viešas skleidimas ir platinimas, kai pateikiama dalinė ar iškreipta informacija, neatspindinti tikrosios situacijos;

18.6. studentams, turintiems individualių poreikių, kylančių iš negalios, studijavimo sąlygų, labiausiai atitinkančių jų poreikius, nesudarymas, nors tokios galimybės Universitete egzistuoja;

18.7. su dėstymu, rašto ar kūrybinių darbų rengimu susijusios medžiagos, informacijos, duomenų ar kitokio turinio sklaida pažeidžiant dėstytojo, studento ir Universiteto autorių teises;

18.8. tabako, alkoholinių gėrimų, narkotikų ar bet kokių psichotropinių medžiagų (išskyrus kai tai susiję su receptiniais vaistais) vartojimas, taip pat buvimas nuo jų apsvaigusiam ar tokių procesų imitavimas (pvz., elektroninių cigarečių rūkymas, nealkoholinio alaus vartojimas ir kt.) pedagoginės veiklos metu.

19. Studento žinių, gebėjimų bei įgūdžių vertinimas turi būti teisingas, sąžiningas, nešališkas, suderintas su dėstomo kurso tikslais:

19.1. dėstytojas privalo principingai reaguoti ir pranešti Akademinei etikos komitetui apie studentų nesąžiningumo atvejus, tokius kaip: plagijavimas, nusirašinėjimas; duomenų falsifikavimas; fabrikavimas; atrankinis arba netikslus citavimas; dirbtinio intelekto ar automatinio priemonių naudojimo kuriant turinį ar rengiant atsiskaitomuosius darbus slėpimas; parašų, pažymų, ataskaitų duomenų ar rezultatų ir kitų studijų veiklai svarbių duomenų ar dokumentų klastojimas; egzaminų ar įskaitų rezultatų klastojimas; naudojimas pašaline pagalba egzaminu ar vertinimo metu; svetimo rašto darbo pateikimas kaip savo, uždarbiavimas rengiant rašto darbus kitiems studentams; rašto darbo pirkimas ir jo pateikimas akademinei bendruomenės nario vertinimui; to paties įvertinto rašto darbo pateikimas atsiskaitant už kitą kursą ir pan.;

19.2. dėstytojas privalo mažinti galimybes pasireikšti studentų akademiniame nesąžiningumui atsiskaitymų, studijų metu;

19.3. dėstytojas neturi reikalauti asmens duomenų iš studento ar dėstytojo grupinėse diskusijose, išskyrus Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme numatytais atvejais;

19.4. dėstytojas privalo saugoti studento asmens duomenis Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme nustatyta tvarka;

19.5. dėstytojas privalo vengti studento žinių įvertinimus sieti su studento dalyvavimu (nedalyvavimu) dėstytojui priimtinoje (nepriimtinoje) politinėje ar visuomeninėje veikloje;

19.6. Universitetas turi užtikrinti, kad dėstytojas, vertindamas žinias, galėtų sudaryti tinkamas sąlygas studentams, turintiems specialiųjų poreikių (pavyzdžiui, regėjimo, klausos, judėjimo ir kitą negalią), kad jie galėtų atlikti užduotis.

20. Pasitikėjimo atmosferai kenkia konfidencialios informacijos apie studentą paviešinimas. Informacijos konfidencialumo principas reikalauja:

20.1. atskleisti informaciją tretiesiems asmenims apie studento akademinius įvertinimus ar nuobaudas, tik esant studento rašytiniam sutikimui ar teisiniam pagrindui dėl numatomos žalos kitiems asmenims;

20.2. vengti viešai aptarinėti įvairius studento pasiekimus, išskyrus tais atvejais, kai vertinamos studentų apeliacijos, aptariami egzaminų ar įskaitų rezultatai ir kiti akademiniai klausimai, kurių objektyvus sprendimas akivaizdžiai pateisina jų aptarimą;

20.3. naudoti privataus pobūdžio informaciją mokymo ar mokslinio tyrimo tikslais, tik gavus studento rašytinį sutikimą;

20.4. užtikrinti, kad pastabos apie studento rašto darbą, nepateiktą viešam gynimui, nebūtų prieinamos tretiesiems asmenims.

TREČIASIS SKIRSNIS MOKSLINĖS VEIKLOS ETIKA

21. Mokslinė veikla turi būti grindžiama sąžiningu tyrimu ir tiesos siekimu, o tyrėjo elgesys – moralumu ir socialiai atsakingu elgesiu. Mokslinis tyrimas neturi daryti žalos visuomenei ir aplinkai. Pripažindami tiesą ir pažinimą aukščiausiu mokslinės veiklos siekiu, tikėdamiesi pasitikėjimo ir teisingo savo pasiekimų įvertinimo, akademinės bendruomenės nariai, vykdamys mokslinę veiklą, įsipareigoja vadovautis akademinio sąžiningumo principu. Akademinio sąžiningumo principą mokslinėje veikloje pažeidžia:

21.1. Padirbinėjimas, klastojimas arba manipuliavimas (pavyzdžiui, nesamų duomenų sukūrimas, esamų duomenų koregavimas siekiant pagerinti ar pabloginti rezultatus). Būdingi padirbinėjimo, klastojimo arba manipuliavimo atvejai:

21.1.1. padirbti parašai, pažymos, ataskaitų duomenys ar rezultatai ir kiti dokumentai (pavyzdžiui, akademinų užduočių (laboratorinių, kursinių ir kitų darbų) duomenys ar rezultatai);

21.1.2. pateikiama klaidinanti informacija nurodant šaltinį;

21.1.3. tyrimo hipotezei prieštaraujančių duomenų, išvadų nutylėjimas;

21.1.4. sąmoningas klaidinančios informacijos apie empirinio tyrimo metodiką pateikimas;

21.1.5. nepagrįstas (nepelnytas) bendraautorystės primetimas studentams, kolegoms, pavaldiniams ar vadovams;

21.1.6. mokslinėje veikloje talkinusių asmenų intelektualio ir (ar) finansinio įnašo nepagrįstas neigimas arba nutylėjimas.

21.2. Empirinio tyrimo duomenų, kompiuterių programų, empirinės medžiagos pavyzdžių, rankraščio vagystė arba sąmoningas sugadinimas.

21.3. Plagijavimas, t. y. idėjų, duomenų ar tekstų (ar jų dalies) nusavinimas nenurodant jų autoriaus, t. y. svetimų idėjų pateikimas kaip savų. Būdingi plagijavimo atvejai:

21.3.1. pateiktas svetimas tekstas (ar jo dalis) be citavimo ženklų – kabučių arba kito pobūdžio išskyrimo iš viso teksto (pavyzdžiui, atskira pastraipa, kursyvu);

21.3.2. perpasakojant arba cituojant svetimą idėją, iliustracinę medžiagą ar duomenis, nenurodytas tikslus šaltinis.

21.4. Nekorektiškas, tendencingas kolegų darbo kritikavimas ir sąmoningas menkinimas dėl asmeninės antipatijos, konkurencijos, politinių ar kitų su vertinamo mokslinio darbo profesionalumu nesusijusių motyvų.

21.5. Pagalba kitam atliekant akademinis veiksmus, pažeidžiančius akademinio sąžiningumo principą.

21.6. Kyšininkavimas, t. y. atlygio už akademines paslaugas siūlymas arba davimas (asmeninis arba grupinis).

21.7. Dirbtinio intelekto ar automatinių priemonių (technologijų ar mechanizmų, kurie veikia savarankiškai, be nuolatinio žmogaus įsikišimo) naudojimo slėpimas kuriant turinį ar rengiant publikacijas.

21.8. Šališkumas recenzuojant mokslinio tyrimo projektus ar rezultatus.

21.9. Rekomendavimas suteikti mokslo laipsnį, pedagoginį vardą, apdovanojimą arba mokslinės veiklos pripažinimą kitokiomis formomis, remiantis asmeniniu ar politiniu santykiu, o ne dalykišku pateikto darbo vertinimu ir profesinėmis pretendento savybėmis.

21.10. Universitetui priklausančios intelektualinės nuosavybės panaudojimas asmeninei naudai gauti pažeidžiant Universiteto interesus.

KETVIRTASIS SKIRSNIS STUDENTŲ IR KLAUSYTOJŲ AKADEMINĖS VEIKLOS ETIKA

22. Studentų ir klausytojų santykiai tarpusavyje ir su Universiteto darbuotojais grindžiami kolegialumo, draugiškumo, sąžiningumo, tolerancijos ir solidarumo principais, nukreiptais į studijų kokybę ir akademinės atmosferos užtikrinimą. Šiurkščiausiai akademinio sąžiningumo principą studijų procese pažeidžia:

22.1. plagijavimas, t. y. svetimo rašto darbo (ar jo dalies) pateikimas kaip savo;

22.2. sukčiavimas atsiskaitant už dalyką ar jo dalį tarpinių atsiskaitymų, įskaitų, egzaminų metu ir pan.

22.3. nusirašinėjimas;

22.4. pasakinėjimas, ruošinukų naudojimas, elektroninių ar virtualiojo ryšio priemonių, kitų technologijų naudojimas siekiant nepelnyto vertinimo rezultato, egzaminatoriaus nurodymų dėl vertinimo tvarkos nepaisymas;

22.5. pasinaudojimas kito asmens darbu ar jo rezultatais atsiskaitymo metu;

22.6. to paties rašto darbo pateikimas atsiskaitant už kelis kursus;

22.7. studento atsiskaitymas už save pasitelkiant kitą asmenį ar atsiskaitymas už kitą asmenį ir kt.;

22.8. neteisėtas egzamino, tarpinio atsiskaitymo arba kitokių užduočių ar testų gavimas ir (ar) pasinaudojimas jais;

22.9. akademinį užduočių (laboratorinių, kursinių ir kitų darbų) duomenų ar rezultatų padirbinėjimas;

22.10. kyšininkavimas – atlygio už akademinės paslaugas siūlymas arba davimas (asmeniškai arba kartu su kitais asmenimis), kai toks atlygis nėra nustatyta tvarka įteisintas;

22.11. spaudimas dėstytojui ar administracijos darbuotojui siekiant pakeisti studijų pasiekimų įvertinimą ir (ar) jų vertinimo sąlygas, reikalavimas pateikti nepagrįstas akademinės veiklos pažymas, rekomendacijas ar pan.;

22.12. su studijomis susijusios informacijos ir duomenų (dėstytojų parašų, atsiskaitymų užduočių, įvertinimų, pažymų ir kt.) klastojimas ir neteisėtas platinimas;

22.13. pagalba kitam atliekant nesąžiningą akademinį veiksmą: plagijuojant, sukčiaujant, padirbinėjant, rengiant už kitą studentą darbą ar jo dalį, ar kt.

23. Studentas, įstojęs į Universitetą, pasirašo Studento sąžiningumo deklaraciją, kuri galioja visą studijų sutarties galiojimo laikotarpį. Šią deklaraciją gali pasirašyti ir klausytojai Universiteto nustatyta tvarka. Taip pat Universitetas gali taikyti pasižadėjimo sąžiningai elgtis kiekvieno atsiskaitymo metu tvarką, atlikti garso ir (ar) vaizdo įrašą. Sąžiningo elgesio pasižadėjimai, garso ir vaizdo įrašai saugomi tiek dienų, per kiek Universitete yra numatyta pateikti apeliaciją, o nesant apeliacijos, sąžiningo elgesio pasižadėjimai, garso ir vaizdo įrašai tvarkomi Universiteto nustatyta tvarka.

24. Studentai ir klausytojai įsipareigoja: atsakingai, tausiai ir pagal paskirtį naudoti Universiteto infrastruktūrą (mokslinę ir kompiuterinę įrangą, bibliotekos ir kitus išteklius).

III SKYRIUS

AKADEMINĖS ETIKOS KODEKSO ĮGYVENDINIMAS IR PRIEŽIŪRA

25. Kodekso priežiūrą vykdo Akademinės etikos komitetas, vadovaudamasis Kodekso nuostatomis ir Universiteto statutu, ir esant poreikiui inicijuoja Kodekso keitimus.

26. Kodekso pažeidimus nagrinėja Akademinės etikos komitetas nustatyta tvarka.

27. Akademinės etikos komiteto sudarymo principai:

27.1. kiekvienas Universiteto savarankiškas akademinis padalinys pasiūlo į etikos komitetą po vieną darbuotoją;

27.2. Universiteto studentų sąjunga skiria į Akademinės etikos komitetą po vieną narį, atstovaujantį kiekvienai studijų pakopai, šios sąjungos įstatų numatyta tvarka (pagrindinės studijos, magistrantūros studijos, doktorantūros studijos);

27.3. vieną narį į Akademinės etikos komitetą skiria Universiteto profesinė sąjunga ir darbo taryba. Universiteto taryba pasiūlo vieną socialinių partnerių atstovą.

28. Akademinės etikos komiteto nariai turi atitikti šiuos reikalavimus: nepriekaištinga reputacija, patirtis akademinės etikos principų įgyvendinimo srityje.

29. Akademinės etikos komiteto narius trejiems metams tvirtina Universiteto senatas.

30. Pirmajame Akademinės etikos komiteto posėdyje iš Akademinės etikos komiteto narių balsų dauguma išrenkami Akademinės etikos komiteto pirmininkas ir jo pavaduotojas. Pirmąjį posėdį ne vėliau kaip po 10 darbo dienų po Akademinės etikos komiteto sudėties patvirtinimo Universiteto senate sušaukia ir jam pirmininkauja iki Akademinės etikos komiteto pirmininko išrinkimo Universiteto senato pirmininkas arba jo pavaduotojas.

31. Akademinės etikos komiteto narys gali eiti pareigas ne ilgiau kaip dvi kadencijas iš eilės.

32. Akademinės etikos komitetas dirba vadovaudamasis Klaipėdos universiteto akademinės etikos komiteto darbo reglamentu, kurį tvirtina Universiteto senatas.

33. Akademinės etikos komitetas į posėdžius turi teisę kviesti ekspertus.

34. Universiteto studentų sąjunga gali sudaryti atskirą studentų galimų etikos pažeidimų nagrinėjimo komisiją.

35. Akademinės etikos komitetas gali inicijuoti Kodekso papildymus ar pataisas ir teikia juos svarstyti ir tvirtinti Universiteto senatui.

36. Akademinės etikos komiteto posėdžiai šaukiami gavus Pranešimą ar informaciją apie galimus akademinės etikos pažeidimus arba siekiant inicijuoti kodekso papildymus ar pataisas. Pranešimai dėl galimų etikos pažeidimų pateikiami raštu Akademinės etikos komiteto adresu akademine.etika@ku.lt arba užpildžius elektroninę kreipimosi formą. Kol nėra priimtas Akademinės etikos komiteto sprendimas, pranešėjas, komiteto nariai ir kiti susiję asmenys turi užtikrinti konfidencialumą. Priimami svarstyti tik motyvuoti ir pagrįsti pranešimai.

37. Akademinės etikos komiteto posėdžius šaukia ir jiems vadovauja Akademinės etikos komiteto pirmininkas. Jeigu gautas Pranešimas ar informacija susijusi su Akademinės etikos komiteto pirmininku, posėdį šaukia ir jam vadovauja pirmininko pavaduotojas.

38. Pagrindas pradėti nagrinėjimą dėl galimo akademinės etikos pažeidimo:

38.1. asmens (pareiškėjo) rašytinis Pranešimas su nurodytais etikos pažeidimo faktais ir juos pagrindžiančiais dokumentais;

38.2. kai Akademinės etikos komitetui tampa žinoma informacija apie galimai padarytą etikos pažeidimą.

39. Akademinės etikos komitetas privalo išnagrinėti gautą pranešimą ar informaciją, priimti sprendimą ir raštu (pasirašytu Akademinės etikos komiteto pirmininko) atsakyti pareiškėjui ar suinteresuotam asmeniui ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo Pranešimo ar informacijos gavimo dienos. Akademinės etikos komitetas pranešimo ar informacijos išnagrinėjimo terminą gali pratęsti

motyvuotu sprendimu, pvz. kai skundo ar tyrimo aplinkybės yra sudėtingos, reikia papildomos informacijos.

40. Akademinės etikos komitetas Pranešimo ar informacijos apie galimus akademinės etikos pažeidimus, išskyrus 21.1 ir 21.3 papunkčiuose nustatytus pažeidimus, nenagrinėja, jeigu nuo galimų akademinės etikos pažeidimų padarymo ar paaiškėjimo dienos iki Pranešimo ar informacijos gavimo dienos yra praėję daugiau kaip vieni kalendoriniai metai. Etikos komitetas nenagrinėja ir pranešimų ar informacijos apie galimus procedūrų pažeidimus Universitete. Apie sprendimą nenagrinėti pranešimo ar informacijos ir pranešimo ar informacijos perdavimą Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriui Akademinės etikos komitetas raštu pareiškėjui praneša ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo pranešimo ar informacijos gavimo dienos.

41. Akademinės etikos komitetas apie sprendimą nenagrinėti pranešimo ar informacijos nedelsiant praneša ir susijusią medžiagą perduoda Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriui, kuris nusprendžia dėl tyrimo savo iniciatyva pradėjimo.

42. Jeigu Universitete nustatomi galimo etikos pažeidimo požymiai, apie tai pranešama Akademinės etikos komitetui, kuris tokį pranešimą nagrinėja 39–40 punktuose nustatyta tvarka.

43. Akademinės bendruomenės narys, dėl kurio gautas Pranešimas ar informacija, yra informuojamas apie pranešimo turinį ir pateikia raštu paaiškinimus per 5 darbo dienas nuo informavimo dienos. Esant akademinės bendruomenės nario (-ių), dėl kurio (-ių) gautas Pranešimas ar informacija, prašymui, gali būti pateikiama susipažinti su asmens duomenų subjektu susijusi esama medžiaga ir, jeigu reikia, ji nuasmeninama, nustatius kito asmens duomenų buvimą. Akademinės etikos komitetas turi teisę priimti sprendimą, jeigu akademinės bendruomenės narys, dėl kurio gautas Pranešimas ar informacija, atsisako pateikti arba nepateikia paaiškinimų per nustatytą laiką.

44. Akademinės bendruomenės narys, dėl kurio gautas Pranešimas ar informacija, turi teisę dalyvauti Akademinės etikos komiteto posėdyje, kuriame svarstomas su juo susijęs Pranešimas ar informacija.

45. Akademinės etikos komiteto nariai privalo laikytis konfidencialumo ir neatskleisti (neskleisti) tiriamos medžiagos ir (ar) informacijos apie tiriamą medžiagą, kol atliekamas tyrimas, užtikrinti pranešėjo konfidencialumą.

46. Akademinės etikos komiteto sprendimai priimami paprasta balsų dauguma. Jeigu posėdyje dalyvaujančių Akademinės etikos komiteto narių balsai pasiskirsto po lygiai, Akademinės etikos komiteto pirmininko balsas yra lemiamas.

47. Akademinės etikos komitetas, išnagrinėjęs Pranešimą ar informaciją ir nustatęs akademinės etikos pažeidimą, atsižvelgdamas į pažeidimo sunkumą, priima sprendimą:

47.1. raštu informuoti akademinės bendruomenės narį apie etikos komiteto sprendimą;

47.2. rekomenduoti mokslo ir studijų institucijos vadovui paskirti vieną ar kelias sankcijas, numatytas Universiteto teisės aktuose:

47.2.1. nurodyti nutraukti neetišką elgesį;

47.2.2. skirti asmeninį įspėjimą (skirtą tik pažeidėjui);

47.2.3. skirti viešą nuasmenintą įspėjimą;

47.2.4. studentą pašalinti iš Universiteto su teise grįžti į studijas ne anksčiau kaip praėjus nustatytam laikotarpiui nuo poveikio priemonės skyrimo; laikotarpis nustatomas įvertinus pažeidimo reikšmingumą (šiurkštumą);

47.2.5. inicijuoti atšaukimo iš užimamų pareigų procedūrą;

47.2.6. inicijuoti kvalifikacinio, mokslo laipsnio ar pedagoginio / garbės vardo atšaukimo procedūrą;

47.2.7. inicijuoti darbo sutarties nutraukimo be įspėjimo dėl darbuotojo kaltės procedūrą;

- 47.2.8. surengti dėstytojo ar mokslo darbuotojo neeilinę atestaciją;
- 47.2.9. kitas sankcijas, numatytas Universiteto teisės aktuose.
- 48. Rekomenduoti akademinės etikos užtikrinimo priemonės Universitete.
- 49. Akademinės etikos komitetas vertina savo metinę veiklą ir skelbia metinės veiklos ataskaitą.
- 50. Universitetas įgyvendina asmens duomenų apsaugą vadovaudamasis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 (BDAR), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu bei kitais teisės aktais, reglamentuojančiais duomenų apsaugą.
- 51. Akademinės etikos komitetas, tvarkydamas pranešimus, tyrimų medžiagą ar sprendamas klausimus, susijusius su galimais etikos pažeidimais, užtikrina, kad asmens duomenys būtų renkami, naudojami ir saugomi tik tiek, kiek tai būtina konkrečiam tikslui pasiekti, ir būtų įgyvendinamos tinkamos techninės bei organizacinės apsaugos priemonės.
- 52. Asmens duomenys, gauti tiriant galimą akademinės etikos pažeidimą, saugomi ne ilgiau nei būtina tikslams pasiekti, arba ne ilgiau nei nurodyta Universiteto vidaus teisės aktuose, išskyrus atvejus, kai būtina ilgesnė saugojimo trukmė dėl teisinių prievolių tinkamo vykdymo.
- 53. Kiekvienas akademinės bendruomenės narys turi teisę žinoti, kokie jo asmens duomenys yra tvarkomi, susipažinti su jais, taip pat teisę reikalauti jų ištaisymo ar ištrynimo, vadovaujantis BDAR ir kitų teisės aktų nuostatomis.

IV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- 54. Universitetas įgyvendina šį Kodeksą laisva ir sąmoninga valia.
- 55. Kiekvienas akademinės bendruomenės narys, pradėjęs dirbti, eiti pareigas, studijuoti Universitete, kuriam suteiktas Universiteto garbės vardas, turi pasirašytinai susipažinti su Kodeksu.
- 56. Kodeksas skelbiamas viešai Universiteto internetinėje svetainėje. Apie kodekso paskelbimą, atnaujinimą akademinė bendruomenė informuojama elektroniniu paštu.
- 57. Kodeksas tvirtinamas, keičiamas ir pripažįstamas netekusiu galios Universiteto senato nutarimu.